

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie națională poli-
tică-poporală înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 60,—
Pe o jumătate de an Lei 30,—
Pe un pătrar de an Lei 15,—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg

Redacția și Administrația:

Sibiu, str. Mitropoliei (Măcelarilor) No. 12
(lângă poștă)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului“

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, str. Mitropoliei (Măcelarilor) No. 12

Prețul inseratelor:

Un șir petit 3 Lei pentru fiecare publicare

La ziua Invierii

Luminează-te! Luminează-te,
nule Ierusalime, că mărirea Dom-
nu ui peste tine a strălucit.

Deodată cu sosirea mult doritei primă-
veri, ne-a sosit și mult veselitoarea sărbă-
toare a Invierii Mântuitorului nostru, pe
care cu atâta dor și veselie sufletească o
așteaptă creștinătatea.

Putem zice cu drept cuvânt, că dintre
toate praznicile noastre, acest praznic, al
Invierii, este cel mai însemnat și cu drag
așteptat de toată creștinătatea; pentru că ser-
băm Invierea Răscumprătorului nostru; ser-
băm biruința iadului și deslegarea noastră
din cătușile morții.

Praznicul Invierii ne-a adus lumină, însă
mitregitatea timpurilor nu ne-a prea lăsat,
ca să ne putem bucura de lumina ce am
dorit-o și am așteptat-o.

A sosit timpul, când cu inimă plină de
nădejde putem zice: Luminează-te și te ve-
selește Nouă Române, că mărirea Celui Prea-
înalt a trimis peste tine soarele dreptății,
ca să te lumineze!

Luminează-te Neam Românesc și te ve-
selește, îmbrăcând cu drag mult dorita ta
haină de sărbătoare; pentru că Răscumpră-
torul omeniei și-a adus aminte de suferin-
țele tale de veacuri; ți-a deslegat lanțurile
robiei și te-a eliberat din întunecimea temni-
țelor barbare, în care suspinau cu puțină
speranță de scăpare.

Luminează-te Neam Românesc și dă
mulțumită Celui ce a suferit pentru omenie,
pentru că ai ajuns să nu mai fii rob, ci fiu
al acestui pământ răscumprător cu atâtea jertfe
grele de mucenicii neamului.

Luminați-vă și vă veseliți suflete româ-
nești, — până și ceice locuiți în cele mai
ascunse văi și cătunuri din munți, — că
astăzi v'ați învrednicit, ca să sărbați Paștile
cele luminate în deplina libertate sufletească
și trupească.

În această mare sărbătoare a Invierii,
sau a desrobirii neamurilor din cătușile ia-
dului, datorință avem, ca să ne aducem aminte
de prea iubiții noștri mucenici, cari s'au
jertfit pentru desrobirea neamului nostru.

Bucuria și veselia neamului nostru e o
bucurie generală, o bucurie de mult dorită,
care va rămânea ca moștenire fiilor și ur-
mașilor noștri, și cari în liniște și necontur-
bați de dușmani își vor cânta cântecele lor
iubite, pe aceste plaiuri; ba își vor sărba-
cu drag sărbătorile creștinești și naționale,
fără să mai aibă teamă că vor fi pândiți de
dușmani.

Să se lumineze și să se veselească în
această zi a Invierii, mai mult ca totdeauna

toți aceia, cari au suferit pentru cauza nea-
mului. Să uite pe un moment toate suferin-
țele și cu inimă neprihănită să dea mulțumită
acevăratorului Răscumprător, care ne-a învred-
nicit să ajungem ziua Invierii.

Să uite adecă pe un moment, la această
sărbătoare, acei părinți înduioșați, a căror
fii au căzut jertfă pentru neam și patrie
și dela cari au așteptat mângăere în sufe-
rințele bătrânețelor.

Mângăiați-vă și voi orfani și văduve,
pentru că voi ați jertfit, pe altarul reînnoirii
neamului, ce ați avut mai prețuit: iubirea
de soț către soție și iubirea de tată către
fiii săi.

Din mila Preabunului Dumnezeu, noi am
ajuns la plinirea vremii: am ajuns adecă, să
sărbăm Invierea după duhul bisericeii și după
dorința noastră de veacuri. Să fim stăpâni
pe avutul nostru, pe moșia și pământul no-
stru, în casa și la masa noastră, ba să fim
stăpâni pe sufletul și limba noastră.

Luminează-te neam Românesc, dacă do-
rești să ai cinstea de a fi stăpân pe moșia
ce au dorit-o aleșii neamului tău; căci numai
atunci vei putea sărba cu drag sărbătorile și
vei putea cinsti datinile străbune.

Acum mai ușurați ca totdeauna, putem
rosti cântarea Psalmistului: „Aceasta este
ziua, pe care a făcut-o Domnul să ne bucu-
răm și să ne veselim întrânsă“, și „Luminea-
ză-te noue Ierusalime, că mărirea Domnului
peste tine a strălucit“.

I. B.

Redeschiderea Universităților

Agitațiile studenților universitari contra
Jidanilor, nu sunt cu nimic mai potolite, ca
în timpul când s'au închis universitățile. În
timpul din urmă au fost turburări grave,
atât la București cât și la Iași. Studenții
nu voesc cu nici un chip să se dea învinși.
Ministrul instrucțiunii, rectorii și decanii uni-
versităților, dându-și seamă, că prin aștep-
tarea potolirii agitațiilor contra Jidanilor, nu
vor ajunge în curând să deschidă universi-
tățile, au ținut la București o consfătuire,
care a durat trei zile: în 28, 29 și 30 Martie.

După o desbatere așa de lungă au ho-
tărât: 1. Deschiderea tuturor universităților,
academiilor și școlilor politehnice, pe ziua
de 16 Aprilie; 2. În salele de învățământ
nu vor putea intra decât cei legal înscriși.
Burse și ajutoare nu vor putea primi, decât
cei cari dovedesc urmarea regulată a cursu-
rilor.

La începutul anului viitor, toți studenții
vor trebui să se înscrie din nou, și numai
pe bază de acte originale. De cumva se vor
îvi noi turburări la universități toți cei vino-

vați vor fi dați în judecată și vor fi eliminați.
Fiindcă universitatea a fost atât timp închisă,
ca să nu se piardă anul, cursurile se vor
prelungi până în Iunie, sau și mai mult,
după cum va fi trebuință. — Nădăjdum, că
studentimea noastră universitară, de astă-
dată își va vedea liniștit de carte.

Grâu de primăvară

Pentru județul Sibiu sosește în aceste
zile șase vagoane grâu de primăvară pentru
semănat. Distribuirea se va face prin fede-
rala „Infrățirea“ din Sibiu, strada Brucken-
thal. Prețul este: 4.60—4.70 Lei pe kilogram.
Grâul se aduce dela Bazargic, Dobrogea no-
uă. Primăriile comunelor din județul Sibiu-
lui, au fost anunțate, să înștiințeze pe să-
teni, ca aceștia să se înscrie cu grâul ce le
trebuie pentru semănat. Când sosește grâul
în Sibiu, se va face apoi împărțeala lui după
comune.

Sătenii noștri de prin alte județe, cari
au lipsă de grâu de primăvară, dar încă
n'au primit, sau nu știu unde să se adre-
seze, vor face bine să se pună în legătură
și cu „Infrățirea“ din Sibiu, unde încă pot
primi informații.

Cererile pentru astfel de grâu se vor
adresa însă la: Ministerul Agriculturii și
Domeniilor, Casa centrală a cooperăției și
Centrala cooperativelor sătești în București.
Adresa telegrafică este: Cecoops, București.
Cererile trebuesc să se facă prin prefectura
județului. Ceice aveți lipsă de grâu, mer-
geți la prefectul D-Voastră, care îndată poate
comanda telegrafice, cum s'a întâmplat și
în Sibiu.

Declarațiile de dare

Se apropie termenul de 15 Aprilie 1923,
până când toți locuitorii dela orașe trebuie
să-și fi înaintat declarațiile de dare. În Sibiu
declarațiile se capătă la: administrația finan-
ciară, biroul registraturii, între orele 4—6
după amiază. Grăbiți cu toții și vă faceți
declarațiile, ca să nu ajungeți sub pedeapsă.

La sate, pentru ceice au numai proprie-
tate de pământ, declarațiile se vor face la
primărie, în baza cadastrului. Iar locuitorii
dela sate, cari se ocupă și cu negoțul sau
meseria (sau au cărcimă, trafică, sunt arân-
dași etc.) vor face și declarațiuni deosebite,
pe formularul Nr. 2, dacă locuiesc în acea
comună.

Toate declarațiile de dare — și la oraș
și la sate — se fac numai într'un loc, și
anume acolo, unde omul își are locuința în
mod stabil. Despre aceasta e bine a anunța
din vreme, primăria unde are proprietate,
dar n'are locuința stabilă, ca să se încunjure
impunerea de două-ori.

Comisiile pentru impunerea noilor dări își încep lucrările la 1 Mai. Se observă, că declarațiile din anul trecut s'au scos din vigoare.

*

Pentru locuitorii orașului Sibiu amintim, că la percepătorul orașenesc (la Primărie) funcționează zilnic un birou, între orele 4—6 după amiază, când se dau gratuit lămuriri, cum trebuie să se facă declarațiile de dare, cari se pot acolo chiar și umplea.

Ardealul și Partidul Național

Felul cum s'a discutat și votat constituția liberală, a mișcat pe toți oamenii independenți și nepărtinitori, atât în vechiul regat, cât și în Ardeal și Banat. Partidele din opoziția unită au făcut tot ce au putut, să împiedece votarea acestei Constituții. Dar totuși s'a votat, deși una e sigur, că n'o se rămână mult așa.

Din prilejul acestei lupte contra liberalilor, din mai multe județe ale Ardealului (Brașov, Făgăraș, Cojocna, Solnoc-Dob., Alba de jos, Bistr.-Năs., Hunedoara și altele) s'au trimis telegrame și aderențe conducătorilor Partidului Național. Neavând loc în Foaie, nu le putem da pe toate. Ne mărginim numai la adresa trimisă din județul nostru, care are următorul cuprins:

Domnului Iuliu Maniu

Președintele Partidului Național Român,
București

Poporul român din județul Sibiu, pătruns de dorința unei guvernări într'adevăr democratică și constituțională, setos de dreptate și legalitate, aprobă din tot sufletul lupta, desfășurată de D-Voastră contra constituției liberale și condamnă procedeul ilegal, aplicat față de adevărații reprezentanți aleși ai poporului.

Urându-Vă tărie în lupta pe care o duceți în contra oligarchiei și pentru reintroderea moralității în viața noastră de Stat, Vă asigurăm, că vom sta totdeauna neclintiti alături de D-Voastră până la izbândă.

Deci cu Dumnezeu înainte, pentru cinste, dreptate și legalitate!

Sibiu, 26 Martie 1923.

Ioan Boeriu, general în res.; Dr. Lucian Borcea, avocat; Dr. Oct. Russu, avocat; Dum. Comșa, profesor în pens.; Nic. Bratu, redactor; Dr. Ier. Stoichiță, adv.; Nic. Frâncu, contabil; Dr. Ioan Muțiu, adv.; Nic. Togan, protopop; Dr. Tr. Petrașcu, medic; Teodor Doboș, comerciant; I. Steflea, comerciant; Emil Verzariu, dir. de bancă; Iuliu Pop, contabil; Vasile Hoza, comerciant; Lazăr Buzdughină, fabricant; Ioan Buzdughină, mecanic; Nic. Stanciu, măestru mecanic, Ioan Roman, măestru cismar; Toma Șerb, măestru pantofar; Toma Banea, Simion Stoita, Petru Hedu, Dumitru Bosnia, Ioan Fleșeriu, Teodor Banea și alți mulți economi; apoi încă diferiți intelectuali, comercianți și meseriași, toți din Sibiu, și cari au putut subscrie această adresă într-o zi.

Nicolae Hențiu, notar în pens.; Dr. Ioan Cupu, avocat; Dr. Onisifor Soră, avocat; Gheorghe Miha, contabil; Dumitru Dădărlat, Solomon Duma, D. Popa, Nic. Sârbu, Dum. Ghițian, Sim. Istrate, Dum. Tăurean, I. Popa Chipară, P. Roșca, V. Muntean, D. Hășegan, G. Giurgiu, Nic. Jurca, D. Lebu, I. Tarcia, H. Bros, V. Mețu, R. Strobel, I. Dejan, I. Oligor, I. Bădilă, N. Hanciu, G. Bunea, I. Ciucur, D. Bărză, N. Mosora, L. Stoia, I. Buceșan, N. Cantor, D. Rusu, D. Dădărlat, N. Borgia, I. I. Goșa, P. I. Hânsa, N. Petruțiu, D. Băilă, N. Roșca, I. Steflea, I. Buceșan, D. Banciu, O. Răcuciu, D. Moga, N. Hențiu, I. Hideg, I. Răcuciu, I. Peligrad, N. Popa,

N. Banciu, D. D. Comșa, C. Schitea, D. P. Comșa, I. Topârcean, P. Drăgoiu, precum și alți mulți economi, comercianți și meseriași, cari au scris adrese într-o singură zi, în total 152 înși, toți din Seliște.

Romul Moldovan, preot; Teodor Stoia, inv. dir.; Paraschiv Hurubean, inv.; N. Velțian, Gh. Hurubean, I. A. Mărginean, del. săt., pentru reforma agrară, I. M. Morariu, G. D. Bosdoc, O. Bosdog, Gh. Hășegan, G. Lup, P. Milea, A. Bucur, I. Baci, G. Milea, N. Vestemean, N. Baci, G. Mustăț, D. Vestemean, G. Muntean, D. Popa, N. N. Velțan, N. Cașolțan, N. Grecu, A. Hășegan, A. O-grean, G. Hășegan și alți mulți economi, toți din Veștem' în număr de 51, au scris în o zi.

Ioan Simu, protopop; Dr. Ioan Onițiu, avocat; D. Trifu, V. Sălăgean, V. Hideg, P. Androne, G. Cornea, N. Opincariu, N. Maniu, V. Muntean, P. Moga, V. Mateiu, A. Radu, și alții, cari au scris în o zi, toți din Sebeșul săsesc.

Această adresă s'ar fi scris de mii de înși, dacă ar fi fost timp, să așteptăm până când sosesc iscăliturile de prin toate comunele. Toată populația înțelegătoare e cu Partidul Național.

Politica în țară

Săptămâna trecută parlamentarii liberali, în frunte cu guvernul, s'au prezentat M. S. Regelui, aducându-i la cunoștință, că ei au votat Constituția, urmând deci ca M. Sa să o subscrie. Aceasta s'a întâmplat Mercuri (28 Martie), la orele 8 seara, în Palatul Regal.

M. Sa a iscălit Constituția,

spunând și câteva cuvinte, că o va respecta. N'a depus însă și jurământul pe noua Constituție, ceea ce face pe mulți să creadă, că schimbarea ei — prin un alt guvern — nici nu va fi grea. Legea odată votată, era greu ca M. Sa să nu o iscălească. Iar liberalii și-au fost pus în cap să o facă și voteze cu orice preț. Ei au făcut chestie de putere din acest lucru.

Văcanță de Paști

Parlamentul a mai ținut ședințe până Sâmbătă 31 Martie, când, după votarea legii chiriilor, a luat vacanță până la 23 Aprilie. La redeschidere, se va prezenta pentru discuție următoarele proiecte: reforma administrativă, statutul funcționarilor, o nouă lege asupra căderilor de apă și altele.

Situația guvernului

nu e nici decât îmbucurătoare, pe lângă tot „succesul” cu votarea Constituției. Incurcăturile sunt multe și se adună din toate părțile. — Felul cum s'a votat Constituția, a produs mult sânge rău, care nu se va domoli ușor. — În urma scumpetii crescândă, guvernul a trebuit să urce lefurile ofițerilor. — Acum vin judecătorii și spun, că ei sunt lăsați la o parte, fiindcă lefurile ofițerilor sunt mult mai mari ca ale lor. La fel strigă și alți funcționari. Guvernul va trebui să-i asculte. — Dar bani nu-s, că guvernul nu pune dări pe îmbogățirii din război. În schimb auzim, că se va scumpi trenul și se vor urca vămurile. Deci tot mulțimea să plătescă.

Pe cealaltă parte, în diferite orașe ale țării sunt continue agitații contra Jidanilor. Mulți susțin, că aceste mișcări nu sunt numai contra Jidanilor, ci sunt puse la cale cu scop de-a ține spiritele agitate. Mai pe urmă au fost demonstrații antisemite (contra Jidanilor) la Iași și Galați. În zilele din urmă s'a svonit în București, că sunt plănuit atacuri contra Evreilor, în noaptea Paștilor. Guvernul a dat un comunicat, prin

care spune, că n'are nici o știre de așa ceva și că s'au luat toate măsurile pentru păstrarea liniștei.

Schimbări în guvern

și încă în curând, prorocesc foarte mulți politicieni din cercurile bucureștene. Ba unii sunt de credință, că întreg guvernul e pe ducă, de aceea n'a votat legea chiriilor pe 2 ani, voind a mai lăsa și urmașilor bătaie de cap cu această lege.

Partidele din opoziția unită

țin mereu adunări. Dumineca trecută au fost la Braila, Galați și Târgoviște. Adunările au fost foarte bine cercetate, deși orașele erau pline de armată. Au vorbit dnii Vaida, Mihalache, Cicio-Pop, M. Popovici, Sever Dan, Madgearu și alții.

Scumpirea trenului

Cu 1 Mai anul curent, se scot din vigoare toate tarifele actuale pentru călători, trimiterea de mărfuri, înmagazinare etc. Noui tarif pentru persoane, e socotit după kilometri. Din ce e călătoria mai scurtă, din ce e mai scumpă. Din ce e mai îndepărtată, e mai ieftină. Taxele pentru bagaj se urcă cu a treia parte, decum era până acum. Aceiași urcare se face cu diferitele mărfuri. Transportul lemnului se urcă cu 25%. În proporția urcării biletelor de persoane, se ridică și biletele în abonament și cu reducere.

Vânt și zăpadă

În multe părți ale țării

De Dumineca trecută (dela Paștile catolice) încoace, e frig și vânt prin multe părți ale țării. Duminecă spre Luni noaptea, prin Sibiu și împrejurime a nins o zăpadă de mai mulți centimetri. În oraș nu s'a prins, dar pe coperișele caselor s'a văzut zăpada în tot decursul zilei de Luni. De atunci încoace vântul trage binișor și aerul e rece, ca toamna când intrăm în iarnă, iar nu ca primăvara când așteptăm Paștile cu zile frumoase și calde...

Vreme mult mai neașteptată a dat zilele trecute prin alte părți. Vântul, care a venit din spre Bucovina, peste nordul Ardealului, a luat-o peste Moldova și București, spre Marea Neagră. Duminecă pe la orele 8, s'a deslănțuit asupra Bucureștilor un vifor puternic. Fulgii de zăpadă au început a cădea și a nins toată noaptea. Viforul a bătut cu mare furie la Tecuci, Constanța și Sulina. Marea Neagră încă a fost foarte furtunoasă.

Toate liniile telefonice și telegrafice, care leagă Moldova cu București, Duminecă și Luni au fost întrerupte. În nordul Moldovei a nins de Duminecă până Luni înainte de amiază. Dar peste tot locul zăpada n'a rămas, ci s'a topit în curând. E speranță, că semănăturile și pometurile n'au suferit.

Mercuri noaptea spre Joi, 5 Aprilie, când încheiem Foaia, peste Sibiu a căzut din nou zăpadă de peste 10 centimetri. E un frig ca iarna.

Cursul banilor

la București, pe ziua de 3 Aprilie, a fost în valută următorul: 1 franc francez 13.85 lei, 1 liră engleză 995 lei, 1 dolar 210 lei, 1 liră ital. 10.30 lei, 1 franc elvețian 40 lei, 1 cor. cehă 6.20 lei, 100 mărci germane 1.60 lei, 100 cor. austr. 32 bani, 100 cor. ungare 5.30 lei, 1 dinar 2.20 lei. — Leul s'a ridicat puțin față de dolar și lira engleză, în schimb a scăzut ceva față de francul francez. În scădere e coroana ungară, desigur în urma svonului, că Ungaria vrea să pună în curând în circulație noi bani ungurești de hârtie.

Politica externă

Ocupațiunea franceză în ținutul Ruhr. Până acum nu s'a ivit nimic nou, în ce privește împăciuirea între Franța-Belgia și Germania. Franța așteaptă mai departe propuneri directe din partea Germaniei, iar Germania se ține dărză și nu vrea încă să le facă. Într-o ultimă ședință a parlamentului german, ministrul de externe Rosenberg a declarat, că Germania cu privire la deslegarea chestiei reparațiilor și despăgubirilor, e obligată să le plătească, e învoită să se convoace o comisiune internațională de experți (oameni pricepuți), care să cerceteze situația de azi a Germaniei și să hotărască felul în care trebuie să le plătească. Prim-ministrul francez Poincaré a făcut din nou declarații, în parlamentul francez, în chestia ocupației din Ruhr. Spune, că vor fi respinse toate propunerile de împăciuire, ce vor veni pe delături și neoficial. Germania se va convinge, că împotrivirea ei îi va fi numai păgubitoare. Orice propunere, ce o va face direct și oficial, va fi luată în seamă cum se cuvine. Franța a ocupat ținutul Ruhr, numai urmărind năzuințele ei economice, nici decum cu gândul de a lua cea mai mică palmă de loc din teritoriul Germaniei. Iși va reține armatele din Ruhr, numai pe măsură cum i-se vor plăti despăgubirile.

Consfătuirea dela Londra s'a închis. Hotărârile aduse, adică răspunsul ce va fi dat turcilor, se va trimite la Angora, după ce vor fi aprobate de guvernul englez, francez și italian. Consfătuirea a decurs în cea mai deplină bună-înțelegere, aceasta se vede și din timpul scurt cât a durat. Locul unde se va continua conferința de pace, începută la Lausanne, încă nu s'a fixat. Se va hotărî numai după ce răspunsul aliaților va fi trimis guvernului turcesc și va fi luat la cunoștință cu aprobare. Mulți cred, că conferința se va continua tot la Lausanne.

Iugoslavia (Serbia). Partidul politic al lui Radici, care are 70 deputați aleși, având în program proclamarea autonomiei Croației și prinzând teren și în alte provincii, — cum e Muntenegru, Bosnia, Herțegovina etc., — mulți se așteaptă ca regatul iugoslav să se desfacă tot în atâtea provincii autonome, din câte e compus, păstrând însă unitatea ca regat. Din această cauză, întreagă activitatea lui Radici e pusă sub control politic. — Nemulțămiri vedem, că sunt și în alte părți, nu numai la noi.

Grecia. Ca să-și apere interesele, a trimis la consfătuirea din Londra pe Venizelos. Iscușința diplomatică a lui Venizelos a fost de folos și aici pentru Grecia, și va fi tot așa și la conferința de pace.

Bulgaria. La pregătirea alegerilor de deputați, partidul anarhist (recunoscut oficial ca partid politic) face cele mai mari turburări guvernului. În mai multe locuri, unde au ținut anarhiștii adunări, s'au întâmplat ciocniri cu poliția și jandarmeria, fiind mai mulți răniți și morți. Guvernul lui Stamboliski, ca să aibă un puternic mijloc de propagandă în alegerile de acum, a potrivit așa lucrurile, ca în acest timp să se aducă osânda foștilor miniștri, dați de mult în judecată. Patru dintre foștii miniștri, în frunte cu Radoslavof, au fost osândiți cu temniță pe viață, generalul Naidenof la 15 ani, generalul Iecof și doi miniștri la 10 ani, iar alt general la 5 ani. Pe lângă această pedeapsă li-se iau toate drepturile lor civile și politice, și-s puși și la plata despăgubirilor de războiu, în valoare de 30 miliarde leva (bani bulgărești). — De osândit i-a osândit la plata despăgubirilor, dar alta e, că vor și putea plăti.

Rusia. Guvernul bolșevic începe să fie din ce în ce mai nemulțămît cu politica ce o face Turcia, așa că sunt semne de ruperea prieteniei legată prin contracte, a acestor două țări. Cicerin și alți bolșevici mari, și-au arătat în diferite declarații această nemulțămire. Crezare deplină nu voim să dăm acestor vești, nu cumva să fie și asta o apucătură diplomatică a turcilor voind ca la conferința de pace, ce se va deschide, să tragă foloase din ruperea prieteniei cu Rusia, precum la Lausanne a tras foloase din prietenia cu ea. Tot șiretlic diplomatic, va fi din partea Rusiei, condamnarea la moarte a episcopilor catolici din Rusia, iar la închisoare a mai multor preoți. Executarea episcopilor a fost amânată, fiindcă a produs o mare nemulțămire în întreagă Europa.

În jurul legii chiriilor

A fost discuție aprinsă în ședința Senatului dela 29 Martie. Prin surprindere, o comisie a făcut mai multe schimbări în proiectul guvernului: legea să nu fie pe 2, ci numai pe 1 an; chiria va fi pentru locuințe întreită ca în 1916, de patru ori pentru prăvăliile micilor comercianți și meseriași, și de șapte ori pentru celelalte prăvălii. Aceste schimbări au fost la repezeală primite, de senatori, ca de obicei, deși câțiva au observat, că ei n'au auzit și nu cunosc schimbările făcute. Noua lege mai rînduiește, că: chiria pentru subînchirieri de locuințe și prăvălii nobile să o capete întreagă proprietarul casei, iar dacă e mobilată, atunci jumătate chiriașul care le-a mobilat și jumătate proprietarul. Cine ar ascunde suma chiriei, pierde dreptul prelungirii contractului.

Vineri a ajuns proiectul în discuția Camerei, unde Sâmbătă a fost primit și votat, cu aceiași ușurință, ca și la Senat. Chiar și câțiva deputați liberali începuse a face gură, cum se discută de ușurel, dar la urmă, când s'a pus la vot, au fost: 128 pentru, 28 contra. Astfel legea a fost dată gata. Toți recunosc însă, că e mai slabă ca cea veche. Prim-ministrul Brătianu a făgăduit, că în curând va prezenta Parlamentului o nouă lege, care se va discuta amănunțit. Parcă se joacă de-a votarea legilor!

Ca să-și arete nemulțămirile și să-și fixeze dorințele, atât chiriașii cât și proprietarii din București, au ținut Dumineca trecută câte o nouă adunare în sala Dacia. Chiriașii, cari au avut adunarea înainte de amiază, ca să zădărnicească întrunirea proprietarilor, fixată la ora 2 după amiază, n'au voit să iasă din sală. Provocările poliției n'au voit să le asculte, așa că n'a lipsit mult să se încingă o strașnică încăierare. Proprietarii vrând să țină adunarea în curtea și grădina salei Dacia, au fost fluerăți și huițuiți. S'au întâmplat și câteva mici pâruieli și aruncări de ouă clocite. Incercarea și unora și altora, de-a face manifestații, a fost împiedecată de poliție și armată. Golindu-se sala, la ora 5 proprietarii au ținut totuși adunare.

Ca o greșală principală a legii chiriilor, recunoscută de toți, e că nici la chiriași, nici la proprietari, nu se face destulă deosebire între cei bogați și între cei cu mai puțină stare. Sunt atâți milionari de războiu, cari sub scutul legii chiriilor, abea plătesc chirie cât o parte din leafa șoferului dela automobilul lor. Tot asemenea sunt proprietari, cari n'au alt câștig, decât chiria casei care o are. Înainte de războiu putea trăi din acest venit, azi nu mai poate.

Proprietarii pretind, ca fixarea chiriilor să se facă prin bună învoială. Chiriași pe de altă parte, nici nu voesc să audă de așa

ceva, fiindcă aceasta ar însemna pe un timp oare-care un adevărat războiu civil la orașe. Scumpetea crescândă, împiedecând zidirea de case noi, împiedecă și rezolvarea acestei mari probleme. Numai ieftinirea traiului, prin lucru mai mult, lecuitorul a toate, va lecu lipsa de locuințe. Câți dintre proprietari și chiriași luptă pentru aceasta? D. A.

Dela „Asociațiune“

Mulțumită publică.

Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ cu sediul în Sibiu, aduce la cunoștință, că datele pentru importanta lucrare cu titlul „Jertfele Românilor din Ardeal, Banat, Crișana, Sătmăș și Maramureș, aduse în războiul mondial din anii 1914—1918“, au fost adunate și prelucrate de dl Teodor V. Păcățian, președintele Secțiunii istorice a „Asociațiunii“, cu ajutorul foarte prețios al autorităților administrative Ministerul de Interne, Secretariatul general Cluj, prefecturile județene, administratorii de plase, primăriile orașelor municipale, ale orașelor și satelor, cum și cu ajutorul preoțimii, la îndemnul venerabilor Consistoare.

Raportul dlui Păcățian asupra acestei lucrări s'a publicat în No. 1—2 ai revistei „Transilvania“ din anul acesta, cum și separat în No. 7 al Bibliotecii „Astra“, rămânând ca o altă parte a lucrării să se publice într'un volum, iar restul, care cuprinde numele tuturor persoanelor, cari au luat parte la războiu și care va da mai multe volume, să se publice la altă dată.

Aducând aceste la cunoștință, comitetul central exprimă sincerile sale mulțumiri tuturor organelor, cari au conlucrat la săvârșirea acestei opere de deosebit interes pentru toți Românii în viață, dar mai ales pentru generațiunile viitoare.

Îndeosebi aduce mulțumiri și pe această cale, dlui Teodor V. Păcățian, pentru stăruința neîntrecută și pentru conștiințiozitatea și dragostea ce a depus întru săvârșirea acestei monumentale opere.

Cărți nouă

— Primite la redacția „Foi Pop.“ —

Biblioteca agricolă populară. Nr. 7: Ce este viața de vie, de I. C. Teodorescu, inspector viticol; Nr. 8: Cultivați legume, de D. I. Ștefănescu, insp. gen. horticol; Nr. 9: Cum se cultivă lucerna, de A. D. Carabella, inginer agricol. Fiecare număr costă 4 lei. Au apărut în editura „Cartea Românească“, București.

„Partidele politice în fața țării“, discurs prof. N. Iorga, deputat de Dolj, ținut la Mesagiu, în ședința Camerei deputaților din 16 Dec. 1922.

„Viața și operele episcopului Dr. Demetriu Radu“, vol. I: Predici. Cu aprobare ordinariatului episc. gr.-cat. de Orade. Preț 50 lei. Tipografia și Librăria Românească, Orade, 1923.

Biblioteca Cunoștințe folositoare: Seria A: Nr. 9 tratează despre „Viața plantelor“ de I. Simionescu, prof. univ. Preț 2 lei. Nr. 10—11: „La Pasteur, viața și roadele muncii sale“ de C. Motăș. Preț 3 lei. — **Seria B:** Nr. 14: „Pelagra“, de prof. Dr. V. Babeș; Nr. 15: „Alegerea semințelor“ de C. Lăcrișanu, profesor; Nr. 16: „Rătăcirile bolșeviste“ de Maior Mihai; Nr. 18: O stupină dintr'un roi, de N. Nicolaescu; **Seria C:** Nr. 8: Spre Polul Sudic, de profesor I. Simionescu. Fiecare număr 2 lei. Editura „Cartea Românească“, București.

Făuritorii Cehoslovaciei

ALOIS RAŞIN

Ce ătorii noştri îşi amintesc, că la 5 Ianuarie 1923, s'a comis la Praga, un mişellesc a entat contra lui Alois Raşin, ministrul de finanţe al Republicii Cehoslovace şi creatorul finanţelor acestei ţări. La 18 Februarie Raşin a murit în urma rănilor provocate de glonţul răufăcătorului.

Coaboratorul nostru din Praga ne vorbeşte în articolul de mai jos, despre marea figură a lui Raşin şi despre faptele lui.

Red. „Foi Pop.“

Praga, 20 Martie 1923

Vorbiam în articolul trecut (apărut în No. 4—1923) despre neaşteptata refacere a finanţei cehoslovace şi despre criza prin care a trecut ţara în urma acestei operaţiuni. Criza a fost aproape cu totul înlăturată, în schimb, cu puţine jertfe, Cehoslovacia a ajuns să aibă o valută cu mult superioară vecinilor ei. Numai în asemănare cu România coroana cehoslovacă e de aproape şapte ori mai mare.

Dar, ca să ajungă la aceasta situaţie, Republica a avut nevoie de bărbaţi a căror muncă să nu cunoască preget şi a căror pricepere să fie la înălţimea vremurilor şi nevoilor. Unul dintre aceşti bărbaţi a fost dr. Alois Raşin, de curând dispărutul ministru de finanţe.

Raşin a fost poate cel mai reprezentativ tip al rasei sale. Născut dintr-o familie cehă, la 1867, abia eşit de pe băncile universităţii, tânărul doctor în drept coborî în arena (lupta) publică, intrând în mişcarea pentru prefacerea poporului cehoslovac.

Războiul european l-a găsit agitându-se pentru pregătirea revoluţiei, care avea să-i scape ţara de jugul austriac. El e unul din autorii manifestului şi proclamaţiei dela 28 Octombrie 1918, prin care Republica cehoslovacă se trezeşte, din propria-i cenuşe, la viaţa politică liberă.

În primul guvern alcătuit atunci, Raşin a ocupat postul de ministru al finanţelor. A fost poate una dintre cele mai fericite alegeri. Raşin a dat chiar dela început finanţelor ţării sale sistemul său politic, clar văzător, astfel că şi în timpul cât nu el a fost ministru (o întrerupere de doi ani) s'a urmat aceiaşi sănătoasă şi sigură cale spre ridicarea financiară.

Prima măsură financiară a lui Raşin a fost separarea monedei cehoslovace de moneda Austriei, a cărei circulaţie fiduciară (umblarea banilor de hârtie) ajunsese dela 2 miliarde la 31. Dezastrul financiar al Austriei ar fi târât după el şi coroana Cehoslovaciei, care era aceeaşi ca şi înainte de războiu. Raşin a ordonat îndată stampilarea coroanelor aflate în Cehoslovacia, pentru ca să pună capăt amestecărilor, dar şi ca să aprepască înmulţirea circulaţiei fiduciare, căci dela prima stampilare a reţinut 20% ca împrumut de războiu.

Dar o sarcină şi mai grea îl aştepta. El trebuia să creeze (facă) ţării sale un buget (socoteală de venituri şi cheltuieli), să-i însănătoşească starea financiară. Şi în această privinţă sistemul lui s'a arătat în adevăr superior, chiar în timpul cât a stat în afară de guvern, căci s'a urmat punct cu punct politica dictată de el. Era omul, care se consacră în întregime operei începute şi căruia îi creşte curajul şi energia pe măsură ce întâmpină tot mai multe greutăţi. Tinta lui de căpetenie a fost să susţină prestigiul (trecerea) coroanei pe pieţele streine. În privinţa aceasta a stat totdeauna atent, şi ca deputat şi ca membru cu greutate în „consiliul celor cinci“, ca nimic să nu se facă,

atunci când s'ar putea aduce vreo atingere politice financiare de însănoşire.

A apărut, cu riscul pierderii popularităţii chiar, echilibrul bugetar, luptând chiar contra cheltuielilor aparent necesare şi lucrând pentru reforma administraţiei publice. Din această cauză a împins valoarea impozitelor la sume cari au apărut multora ca exagerate. Totuşi a păstrat în totdeauna responsabilitatea actelor lui curagioase, oricâtă impopularitate i-ar fi făcut ele. Legile lui nu odată au fost atacate de masele populare.

Sistemul lui financiar consta în deflaţiune (împuţinarea banilor de hârtie), singurul cu putinţă de a aduce stabilizarea cursului monedei. Criza provocată în industrie, nu l'a impresionat nici odată. Pe industriaşii nemulţumiţi îi sfătuia să caute mijloace de producţie, cari să le permită vânzarea cu preţ redus. *Sfatul lui permanent era economia: economie în averea publică, economie în averea particulară şi producţie raţională* (lucru cu bună împărţală).

În 1922, când a reluat portofoliul finanţelor, cel dintâi lucru pe care l'a făcut a fost să reducă salariile funcţionarilor, deşi evident o făcea contra sentimentelor lui umanitare. Ne fiind însă nici odată stăpânit de demagogie, avea tăria tuturor curajurilor.

Deflaţiunea s'a urmat hotărît. *Dela 11 miliarde, circulaţia fiduciară a scăzut la 9 miliarde coroane, iar coroana dela cursul de 6 centime elveţiene a ajuns la acela de 15.*

Raşin a murit fără a duce însă la îndeplinire întreaga operă începută de el. A căzut victimă unui atentat, crimă faţă de întreaga naţiune cehoslovacă.

Politica lui eroică a început să producă roadele prevăzute, de aceea în mesajul lui, dl Masaryk, preşedintele Republicii, recomandă ministrilor săi, să înlocuiască pe marele dispărut numai cu acela, care i-ar putea continua programul.

K. Antoniu.

Plante bune de nutreţ

Publicăm acest articol din interesanta „Cartea bunului gospodar“, scrisă pe înţelesul şi pentru folosul poporului, de P. Diaconescu şi P. Comulescu învăţători. A apărut de curând în editura „Cartea Românească“ şi se află de vânzare la toate librăriile româneşti. Preţul 12 lei.

Cele mai obişnuite plante de nutreţ sunt: trifoiul, lucerna, mazărirea şi sfecla de nutreţ.

Trifoiul (roşu sau obişnuit) se seamănă primăvara, dela 1 Martie până la 15 Maiu, într'un pământ adânc, puţin văros, bogat şi zbicat. Se seamănă 15—20 kilograme sămânţă la hectar, prin amestecare. (Un hectar are un jugăr şi trei sferturi). Trifoiul niciodată nu se seamănă singur, ci în ovăz, în sau în hrişcă. Pământul pentru sămânatul trifoiului trebuie arat adânc şi bine curăţat de buruieni.

Grăpatul se face cu grapa de fier, spre a se fărâma bulgării şi a se aduna buruieni. Trifoiul dă un nutreţ bogat, ce se poate întrebuinţa verde, după ce s'a pălit puţin, sau uscat pentru iarnă. Uscarea se face întorcându-se trifoiul când pe o parte, când pe alta, apoi se aşează în clăi.

Se poate cosi de două sau chiar de trei ori pe an, când timpul nu e secetos. Trifoiul nu durează mai mult de doi ani pe acelaşi loc. După trifoiu îi merge bine grăului, cartofului şi porumbului.

Lucerna este o plantă de nutreţ, care creşte mai repede şi durează mai mult decât trifoiul. Ea se poate cosi de trei, patru ori pe an şi durează 7—8 ani şi chiar mai

mult, dacă e semănată bine şi la loc puitor şi bine lucrat. Ii prieşte un pământ bogat, afănat, zbicat, adecă fără umezeală. Lucerna se teme mai mult de umezeală decât de secetă, din pricină că rădăcina ei se duce în pământ până la o adâncime dela doi metri în sus. De aceea locul pentru lucernă trebuie bine desfundat şi curăţat de buruieni, cum e pirul şi altele. Se seamănă primăvara în Aprilie şi Maiu, câte 25 kilograme de sămânţă la hectar.

Lucerna dă fân mult şi bun, care se întrebuinţează mai mult verde, dându-se la vite după 12 ore dela cosire, fiindcă proaspătă produce umflarea vitelor. Ea nu se poate păstra bine pentru iarnă, din pricină că frunzele se scutură şi rămân numai coţoarele, cari sunt puţin hrănitoare.

Lucerna este atacată adeseori de cuscută (adică mătăsică sau torţel), care se înfăşoară pe trunchiul ei, cuprinzând toată întinderea locului. Când s'a ivit cuscuta, distrugem locul atins şi ardem lucerna atacată cu paie uscate.

O livadă cu lucernă poate fi de mare folos gospodarului, în lipsa locului de izlaz pentru vite. O jumătate de pogon semănat cu lucernă, poate da până la 4 mii de kilograme de fân, cu care putem hrăni două sau trei vite mari la grajd, o vară întreagă.

Sfecla de nutreţ este o plantă foarte bună pentru hrana vitelor. Ea creşte foarte mare, ieşind afară din pământ. Sfecla de nutreţ se seamănă în rânduri depărtate între ele, ceva mai puţin de o jumătate de metru, iar între fire 30 centimetrii. La pogon trebuie 5—6 kilograme sămânţă în cuiburi şi 15—20 kgr. în rânduri.

Sămânatul deadreptul se face în Martie, după ce s'a arat pământul bine de două trei ori şi s'a îngrăşat cu gunoiu putred. Smulgerea sfeclei se face în lunile Septembrie şi Octombrie. Ea dă o recoltă bogată şi foarte bună pentru îngrăşarea vitelor.

*

Islazul. A fost şi este marea dorinţă a sătenilor noştri, de a avea izlaz pentru vite. Izlaurile întinse şi bogate dădeau altădată putinţa strămoşilor noştri de a creşte vite multe şi bune. Pe atunci însă era lume mai puţină şi nu se cultivau întinderile de loc, ce se cultivă astăzi cu porumb şi cu grâu. Aceasta din pricină, că pe atunci erau mai puţine guri de hrănit de cât azi. Iar pe măsură ce timpul se va scurge, se va simţi din ce în ce mai mare strâmtoare. Va veni deci o vreme când aproape toate izlaurile de azi vor fi locuri de arătură, pentru că lumea se prăseşte mereu, pe când pământul nu se mai poate întinde mai mult de cât este. Aceasta va fi de bună seamă spre paguba creşterii vitelor. Peste 50—100 ani nu va mai putea creşte gospodarul atâtea vite câte creşte azi, fiind silit să le ţină vara ca şi iarna în grajd, hrărindu-le la iesle cu lucernă, cu trifoiu, sfeclă de nutreţ şi cu alte plante.

Bilanţul Băncii Centrale

Încheiat cu 31 Dec. 1922, îl publicăm la alt loc în Foaia de azi. De aci se poate vedea marele avânt, ce l-a luat această bancă, care şi-a luat de ţintă sprijinirea industriei şi comerţului român în Ardeal şi Banat. Frumoasa sumă a depunerilor de bani, la această bancă, încă e o dovadă de încredere. Pe lângă o bună conducere, suntem de credinţă, că va da mereu înainte. Ocazional vom scrie mai multe.

INFORMAȚIUNI

Tuturor cetitorilor

și binevoitorilor foii noastre, care de atâția ani intră în casele a mii și mii de buni creștini și oameni vrednici, Vă dorim: **La mulți ani Invierea Domnului!** — Din acest prilej Vă întâmpinăm cu creștinescul

Hristos a înviat!

La Paști

Sus în turn toaca răsună,
Credincioșii se adună.
În biserică străbună
Ard lumini, vultește strana,
Ochi milostivi privesc rana
Celui ce-a schimbat în Cana
Apă 'n vin. A 'nviat morții,
Apoi huiduit din porți,
Pe-a lui haină au tras sorți.

Trec în rânduri, doi cu doi,
Înbrăcați în haine noi,
Scuturați de griji, nevoi,
Credincioși, frați cu tăcerea...
...Toți își fac îngenunchierea
La icoana cu 'Nvierea.

Iar părintele Ispas
Azi își pune toată 'n glas
Vlaga, cât i-a mai rămas.
— Cine știe-a sorții vrere,
Mai avea-va el putere
Se ajungă-o Inviere?

Când al zilei sol s'arată,
De pe bolta înstelată
Alungând lumini, — de-odată,
Ca un val se lasă 'n sat,
Creștinescul salutat
Cu: „Hristos a înviat!“

Petrea Dascălul.

Alegerea nouilor episcopi a avut loc Joi, săptămâna trecută, în prezența guvernului și a membrilor consistorului bisericesc din București, în frunte cu mitropolitul primat. Din acest prilej deputații și senatorii au ținut ședință comună la Cameră și au votat la olaltă. Toți candidații guvernului au reușit. Episcop al Romanului a fost ales arhierul Lucian Triteanu dela Sibiu (fost deputatul Sebeșului), al Buzăului preotul Niculescu, al Constanței preotul Teodorescu, al Hotinului episcopul Visarion al Argeșului, al Dunării de jos arhierul Antonovici-Bărlădeanu și al Cetății albe preotul Dr. Cotlarciuc. Pentru episcopia Argeșului, devenită vacantă prin alegerea episcopului Visarion Puiu, ca episcop al Hotinului, se va face o nouă alegere. — În vechiul regat, episcopii nu se aleg de sinodul electoral diecezan, ci din partea deputaților și senatorilor. Tot așa s'au făcut acum și cele trei alegeri pentru Basarabia.

Apele scad. Zilele trecute, prefecturile de județe au raportat ministerului de interne și ministerului de comunicație, că apele din întreagă țară sunt în descreștere, astfel că pericolul inundațiilor este înlăturat.

Donațiunea Statului român pentru generalul Berthelot. Acest vrednic general francez, care foarte mult a lucrat din 1916—1918 pentru refacerea armatei române, a fost de curând ales cetățean de onoare român, iar acum, în semn de recunoștință pentru neprețuitele sale merite, Statul român i-a dăruit moșia dela Farcadin, din județul Hunedoarei. Această moșie se compune din: 79

jugăre pământ de arat, 17 jug. fânaț și pășune, 13 jug. pomet, 7 jug. vie și mai multe clădiri de locuit, încunjurate cu un mic parc, apoi o moară pe moșie și 50 jug. pădure. Generalul Berthelot vrea să se așeze pe mai mult timp în România. — Il vedem și-l salutăm cu drag, ca acum câțiva ani în Piața Regele Ferdinand (fostă Piața mare) a Sibiului!!

Timbrele fiscale de 20 și 50 bani, se vor retrage din circulație, preschimbându-se cu altele noi. Așa a hotărât Ministerul de finanțe. — Cine are astfel de timbre, să caute a se scăpa de ele.

Dela biroul Asociației învățătorilor români din județul Sibiu. Comitetul Asociației a hotărât, ca excursiunea de studii, care va dura vreo 10 zile, să se facă în jumătatea a doua din luna Iunie a. c., dela Sibiu prin localitățile Craiova, Corabia, Cernavodă, Constanța, București, Câmpina, Sinaia, Brașov, Făgăraș, Sibiu. Învățătorii, cari doresc a participa, să se anunțe la secretarul secției, Aurel Barbu, învățător în Sibiu, cel mai târziu până la 15 Aprilie c. n., și să solvească taxa de înscriere 100 Lei. Totodată sunt invitați, a se înscrie ca membrii la corul județian, a achita taxa de membru, a lua parte la probele de cor și a subscrie acții la „Banca învățătorilor din Cluj“. Informațiuni mai detaliate dă: Biroul central și prezidenții cercurilor culturale.

Timbrarea telegramelor. Direcția generală a poștelor face cunoscut, că cu începere dela 1 Aprilie, toate telegramele trebuie să aibă lipit pe ele un timbru de ajutor de 25 bani, taxă ce se socotea de altfel și până acum, dar se lua în bani.

Cultura legumelor. Ministerul de Instrucție a adresat o circulară tuturor învățătorilor din țară, prin care, după ce le arată, că școlile sâtesc unele au fost, altele vor fi în curând împrumutate, — le pune la inimă, ca în interesul învățământului la sate, ca și în acel al școlilor, să se dea o însemnată deosebită culturi zarzavaturilor și legumelor. În acest chip se va trezi interesul țăranilor asupra izvorului de bogăție, ce aduce cultura legumelor și de care atârnă în bună parte și ieftinirea traiului.

Nouii judecătoriai. Zilele trecute s'a depus în Senat proiectul de lege, prin care se reînființează cu 1 Aprilie 1923 tribunalele: Sfântu Gheorghe, Mercurea Ciucului și Sighișoara, apoi judecătoriile de ocol Ocna din jud. Odorhei, Crasna din jud. Sălaj, Cincul mare din jud. Târnava mare și Nădlac din jud. Arad.

Dela organizația meseriașilor sibieni. Se aduce la cunoștința onoratului public din Sibiu și jur, că Duminecă în 25 Martie n. c., și-a început activitatea „Sindicatul național al măestrilor români din Sibiu, de toate breslele“, sub scutul și în cadrul Reuniunii meseriașilor români din Sibiu, în strada Brukenthal No. 17. Scopul sindicatului este: preluarea de lucrări din orice breaslă spre executare; dă lămuriri și informații în orice direcție, ce aparține meseriilor; a promova și cultiva meseriile la noi la români. Sindicatul are în program, între altele, și deschiderea unei expoziții industriale permanente în Sibiu. Membrii noi se pot înscrie la casarul sindicatului, George Baci, fabricant de mobile, în strada Șaguna No. 17. Informații se pot lua dela subscrisul. Sibiu, 30 Martie 1923. Ioan Stanciu, prez. Sindicatului.

Imigrările în Statele-Unite. Ziarul american „Chicago Tribune“ a publicat un articol, în care spune, că președintele Stateelor-Unite, Harding, are în vedere o transfor-

mare mai liberală a legii privitoare la imigrările în Statele-Unite. Motivul ar fi: să prevadă, că noua numerotare a populației va arăta o scădere de 10 milioane locuitori, dacă nu se va ușura imigrarea în Statele-Unite. — Rămâne să se vadă, dacă Harding va împlini sau ba, cele spuse despre planul lui.

Expoziție de vite în Sibiu. Comisiunea zootehnică a județului Sibiu aduce la cunoștință, că a hotărât aranjarea unei expoziții împreună cu târg de vite de prăsilă, în orașul Sibiu, care va avea loc la 28 Apr. st. n. 1923, în Târgul de vite. La acest târg se vor putea duce vite de prăsilă, și anume: bovine, cai, porci și oi. Atât comunele, cât și alți crescători de vite, la acest târg își vor putea acoperi prin cumpărare lipsa viteilor de prăsilă.

Petrecheri. Societatea meseriașilor din Sadu aranjează a doua zi de Paști, o producțiune teatrală în edificiul școlii (eventual în hotelul comunal 188). Venitul curat e destinat fondului învățăcelilor din Sadu. Inceputul la 7 ore seara. După producție dans la hotelul comunal 188. — Comitetul aranjator.

— Tinerimea română din Veștem invită la producțiunea teatrală, împreună cu joc, ce se va ține Luni 9 Aprilie (a doua zi de Paști), în sala festivă a comunei. Se va reprezenta piesele: „Așa a fost să fie“, „Tineretă nebunească“ și „Tiganul la oraș“.

Căile ferate ungare au urcat tariful pentru persoane cu 50%, iar pentru mărfuri cu 20—30%. Noua urcare a intrat în vigoare la 1 Aprilie.

Eforia Școalelor Secundare din Sibiu, mulțumește pe calea aceasta dlor Dr. Ioan Bunea și Dr. Ioan Fruma, pentru sumele de câte 200 Lei, dăruite Cantinei Școlare, în amintirea regretatului Octavian Zacharia, fost consilier la Curtea de Apel în Sibiu.

Prețul cărnii de vitel și miel în Sibiu, a fost stabilit cu ziua de 3 Aprilie, precum urmează: carne de vitel 16—18 lei kilogramul, de miel cu 20—22 lei pe kilo.

Abonații încă în restanță cu plata, sunt rugați a îngrijii de achitare. — Din „Calendarul Poporului“ pe 1923 mai sunt ceva exemplare. Cine dorește, poate comanda pe lângă condițiile publicate în săptămânile trecute. — Numeri de probă din „Foaia Poporului“ se trimit la dorință oricui gratuit. Să ni se ceară.

În atenția primpretorilor noștri aducem la cunoștință, că la tipografia noastră se află tipărite Carnete de serviciu pentru servitori și servitoare, conform ordinilor legale. Celor care doresc le livrăm prompt, pe lângă un preț convenabil.

Bilete de tren pentru trenurile de persoane și accelerate, în toată România mare, se pot cumpăra la Biroul pentru vânzarea biletelor din Sibiu-oraș, care se află instalat la Librăria „Foaia Poporului“, strada Mitropoliei 12. E un mare avantaj pentru călători, că nu trebuie să mai țină rind la gară, ci își pot cumpăra bilet cu câteva ore înainte.

Registre speciale, coale de vârsare și pentru nota, necesare la evidența impozitului pe cifra de afaceri (1% etc.), se află de vânzare la Librăria „Foaia Poporului“.

Numărul de față al foii noastre cuprinde 8 pagini.

Redactor responsabil: Nicolae Bratu
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“.

LA „BANCA CENTRALĂ“ FILIALA SIBIU

a sosit: un mare transport de

4087

CUIE

In toate dimensiunile și mai ieftine ca ori unde,

Table (Plăci) de Eternit

pentru coperitul edificiilor; mai ușoare,
mai ieftine, și mai durabile decât țiglele.Tot aici se vinde și primesc comande
mai mari pentru ciment de Turda.

Adresați-Vă la biroul marzalei!

SIBIU strada Gării Nr. 9.

TRAIAN MARIAN

Prima Fabrică Română de Licher și Rum în

SIBIU
Strada Turnului 48

4045

Frați români, scrijiți industria și comerțul român.

300 sticle

de si-foane
fără can, à 500 grame, vinde
„Vinicultura“, s. p. a. Sibiu,
strada Rotari 25.

De vânzare

250,000 kg fân
presat, sănătos,
pus la gara Sibiu, 100 kg. cu 140
lei. Doritorii să se adreseze la Ga-
gesch Thoma în Noerich. 4048

SĂMÂNȚĂ

IMPORT
ORIGINAL
GERMAN

8940

Sămânță de zarzavaturi și flori

Sămânță de sfeclă

Mammuth roșu, Eckendorfer roșu și galben

Sămânță de trifoiu și iarbă pentru sămănat pe livezi, pășuni, în

grădini, etc., garantat de som curat.

Incoțituri siguri! Anoi: Sămânță de trifoiu și de lucernă

(ghizdeu) cu și fără cască, de prima calitate, unelte

de horticultură și apicultură.

Furnizează prompt din depozit:

Hala de vânzare a reuniunii agricole s. a.

Sibiu, str. Pintenului Nr. 2 Telegram: Verkaufshalle, 8 bin

Revânzătorii beneficiază de mari reduceri!

Avem de vânzare

500,000 rădăcini de

SPARANGHEL

AMBROSI, FISCHER și Co. S.A.

Aiud județului Alba de jos

Sulfat de cupru

gar. 98/99%, furnizat prompt din depozit:

Departamentul Mașinilor

al Reuniunii Agricole S. A.

Sibiu, strada Sărei 22. — Telefon No. 100 și 405.

Mediaș, Piața Cazărmei No. 15. — Telefon No. 15.

Sighișoara, strada Baier No. 47. — Telefon No. 38.

Adresa telegrafică: MASCHARTILUNG

3093

Fabrica de Bere

Trei Stejari SIBIU

Bere odihnă și de export

Albă și Bock

Bere specială

„SANATOR“

Se furnizează în bu-
toaie și sticle din fa-
briică sau din depozite-
le noastre aflate la:

Agnita
Blaj
Orăștie
Craiova
Deva
Dicioșanmărtin
Elisabetopol
Făgăraș
Cincul-Mare
Gheorgheni
Alba-Iulia
Brașov
Mediaș
Sebeșul-săseșc
Petroșani
Mercurea
Râmnic-Vâlcea
Sighișoara
Vulcan

4082

BIROUL

4083

„POLYGLOTT“

servește cu orice informații referitor la

pașapoarte, cercetări de averi din America, urmă-
rește acte înaintate la Sibiu, București și Cluj.Informații comerciale etc. Face traduceri în limba ro-
mână, germană, maghiară, franceză, engleză italiană, etc.

Adresa: „POLYGLOTT“, Sibiu, Piața Regele Ferdinand Nr. 6.

Telefon Nr. 66.

Telegrams: „Polyglott“, Sibiu.

Parfum de Pași

Apă de Colonia

Mijloace pentru
îngrijirea pielii
a părului
a dințilorStofe de spălat
— rulărie —

Cravate

Gorapi și

Mărunțuri

Cămășari în

Magazin

4020

„UNIVERSAL“

Proprietari:

Andree & Wachner

Sibiu, strada Tribuna Nr. 1.

De vânzare

Garnitură de îmbrăcat în stare bu-
nă, cu batoză de 1000 mm. și
motor de benzină 10 HP. A se
adresa la administrația f.ii. 4088

ATELIERUL DENTISTIC

E. Dieker
dentist

SIBIU

Strada Mitropoliei Nr. 37.

Vis-à-vis de Catedrală!

Magazin de modă

NOUȚĂȚI

4021

pentru

DAME

Stofe de lână pentru man-
tour, costume și haine,
stofe de mătase, catifele,
stofe de spălat, Albituri pen-
tru dame, umbrele, dan ele,
cordane mod rne înărun-
țuri și articli de garoaseală

pentru

DOMNI

Cămăși, pantaloni, gulere,
manete cravate, broșele
pentru domni, umbrele, cio-
rapi, sosete, mănuși și alți
articli de trebuință. Se lu-
crează prompt rufărie după
măsură

Succesorul lui Trentina

FRIEDRICH BINDER

Sibiu, strada Regina Maria (fosta Cisnădiei) Nr. 25.

Pluguri schimbătoare patent „Rieger“

8902

Pluguri cu o brazdă cu grindeul de lemn sau de fier

Trupite de pluguri schimbătoare și pentru pluguri cu o
brazdă

Fiere de plug pentru orice sistem

Grape de fier ușoare de diferite feluri

Mașini pentru sămănat porumb

Pluguri de săpat, sape, hârlețe se află ieftin, en gros
și en detail, la depozitul
cel mai mare din țară:

Departamentul Mașinilor

al reuniunii agricole s. a.

SIBIU, strada Sărei 22

Mediaș, Piața Cazărmei 15

Sighișoara, str. Bayer 47

Atențiune!

Avem mai cu seamă unelte ușoare și
ieftine pentru acei țărani, cari prin re-
forma agrară au fost împroprietățiți cu
pământ. Toți cetitorii acestei foi, și în special dnii preoți
și învățători sunt rugați, să facă cunoscut acest lucru în
felul corespunzător. — Societăți de consum, tovarăși etc.
beneficiază la comenzi mai mari de reduceri corespunzătoare.

Direcțiunea Generală C. F. R.
Controlul Veniturilor Sibiu

Publicațiune

Pe ziua de 1 Maiu 1923, încep cursurile seriei a II-a școlăi speciale C. F. R. înființate pe lângă Controlul Veniturilor Sibiu care au scop să formeze funcționarii serviciului comercial și de Control C. F. R.

În această școală se primesc înscrieri de la etate de la 18 ani înălțimi până la 30 ani. Ei trebuie să cunoască bine limba română să fie absolvenți a cel puțin patru clase secundare și să treacă cu succes un examen asupra cunoștințelor cuprinse în programul cursului inferior de liceu pentru limba română, geografie și aritmetică.

În timpul cursurilor care vor dura 5 luni, ei vor primi o diurnă de 1000 Lei pe lună.

După terminarea cursurilor ei ieșiți la clasificare cu o medie de cel puțin 8 vor fi amintiți în serviciu cu un salariu de bază de 450 lei, iar ceilalți fără însă ca media să fie mai jos de 6, cu 400 lei, la care se vor adăga și pentru unii și pentru ceilalți, alocațiunile acestor adică a scumpetă, indemnitate pentru locuințe și prima, în cât la o altă vor constitui o retribuire de 1200 Lei pe lună.

Candidații vor înainta. Controlului Veniturilor din Sibiu cel mai târziu până la 25 Aprilie 1923 cererile lor vor fi însoțite de:

a) actul de naștere
b) actul de studii
c) un certificat de bună purtare eliberat de primăria comunei de unde locuiește,

d) O declarație prin care se obligă că după oirea din școală să servească administrație C. F. R. cel puțin cinci ani și că în caz contrariu va plăti o despăgubire egală cu cheltuielile făcute de dansul în timpul cât a urmat cursurile.

Publicațiune

Primăria comunei Porcești, în ziua de 15 Aprilie 1923, la 2 ore d. a., dă prin licitație publică repararea moșii, cu prețul și rigării dela 65,000 lei în jos.

Planul și condițiile să pot vedea la primăria comunei la oricând.

Se cere și garanție de 10%.
Oferte închise nu se primec.
4053 Primăria comunală.

Publicațiune

Primăria comunală Sebeșul de Jos, exarândă prin licitație publică, în primăria comunală — moară de apă cu 2 peri și site — a comunei, în ziua de 10 Aprilie 1923 d. m. 2 ore.

Prețul strigării este de 14000 lei
Ofertații au a depune 10% valdin, care se va socoti în prima rată.

Condițiile se pot vedea la primăria comunală.

Sebeșul de Jos, 26 Martie 1923.

Primăria comunală.

Nr. 229 923. 4064

Publicațiune

Târgul de vite în comuna Frâna (jud. Târnava mare), se ține la 10 Aprilie a. c.

Frâna, 31 Martie 1923.
Primăria

Două icoane sfinte

reprezentând pe Iisus Hristos și Fecioara Maria, lucate pe pânză și cu rame aurite, se afla de vânzare la Librăria „Foia Poporului”. Foarte potrivite ca dar pentru o biserică sau familie mai mare.

De vânzare 1 poartă de fier covăcit cu două desbiziții 3 metri lăți, 280 metri înălțime, 1 pompă de apă cu motor completă, 1 pat din lemn din nuc, 1 sopru pentru lemne cu desprășământ pentru găuri lung de 3 metri și lat 130 cm., 1 vană din lemn pentru baie, 2 cuptoare de încălzire. A se adresa: Sibiu, strada „Tribunei” (Querger) Nr. 14. 4051

Lucrări de mobile
— și de tapet —
din prima mână la
Horger & Kepp,
Strada Orezului 27

45 Kg. Căna pieptenată
de vânzare la Petru Suciu, Rus-ciori N. 30 jud. Sibiu 4038

DENTISTUL
Muntean
Sibiu, str. Regina Maria 7.

Edificiul „Ban-
ca Românească” 4049

Dinți și proteze
în am și cauciuc

Un covăciu bun se caută, care să așeze covățul și potcovitul la cai și boi. Capătă toate uneltele, locuință și grădina de legume. Poate fi și cu familie. Dozitorii să se adreseze la: Gheorghe Hulpuscu, în Rasova, poșta Sebeș-Ot, județul Sibiu. 4055

Atențiune Comercianți!

3937

Pentru sezonul de primăvară
un transport

VÂNĂT ULTRAMARIN

chimie curat

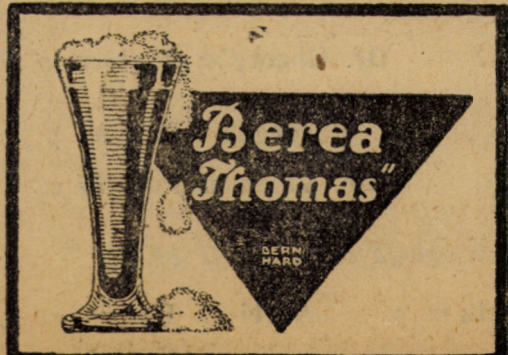
Vopseli de pământ și minerale

au sosit în toate nuanțele, livrează cu prețuri fără concurență

Gottwald G. Bloos

Sibiu, strada Decebal (Burger) 13-15.

4031

Fabrică de bere de spirt, de lchior, de sifon și de limonată, mare depozit de vinuri, rachiiuri și cognac

SIBIU

Muscatar
Ruländer
Traminer
Fetița (Mädchentraube)
Sauvignon
Vin de Burgund
Carbenet
Vinuri de masă și
Banchete

BERE

ALBĂ

și

ROCK

Licheruri speciale

Licheruri de cremă

Rumuri

Cognacuri

Spirtuoase

4080

Friedrich Czell și fii, grupa Dr. Wilhelm Czell

Strada Lemnelor 2

SIBIU

Telefon 93

150 oi fatate rasă de Bănăț, mari buclăie cu lană țigăre stogose, ornate bine sunt de vânzare la Dumitru Proden, hotelul comunei Gădă, clasa Blaj.

MASINI
și unelte agricole s. a.

Pluguri cu o brazdă din fier
Pluguri cu două brazde din fier
Pluguri schimbătoare din fier
Pluguri cu o brazdă cu grindeiu de lemn

Pluguri schimbătoare cu grindeiu de lemn

Tropite cu o brazdă

Tropite pt. pluguri schimbătoare

Fără de plug „Rieger”

Fără pentru pluguri de tot felul

Grape de ogor diverse

Grape de sămănături diverse

Extirpatori

Cultivatoare, (grape cu dinți de resort)

Gilau de fânate

Mașini pentru sămănat 16 rânduri

Mașini pentru sămănat porumb 2 rânduri

Mașini pentru sămănat trifoiu 2 rânduri

Prășitoare pt. tracțiune de cal

Prășitoare de mână

Freze de fân

Mașini pentru tăiat nutreț

Sărmatore de porumb

Stropitoare de vii

Prășitoare de pucioasă

Pompe pentru zeamă de gunoier

Mașini de treierat pentru acționare cu motor, cal și pentru mână

Sape și hârlete

Sulfat de cupru

Prat de pucioasă

Piatră acra cristalizată

Tuburi pentru stropitoare

Plăci de cauciuc pentru vermorele

Cântare decimale

Furnizează en gros și en detail prompt, din depozitele sale

Departamentul

Mașinilor

al r. a. s. a.

Sibiu strada Sări 22,

Meșag, Piața Căzărnei 18,

Sghișoara strada Haier 47,

Brașov, strada Lungă 187.

1 garnitură de treierat

cu motor de benzină sistem Adam 10 H. P. batoza Hofherr 100 cm. cal., în stare foarte bună, e de vânzare. A se adresa în Boerta Nr. 52, u. p. Șeica-mare, județul Târnava mare. 8992

Primul atelier sibian pentru dinam și motoare electrice
HANS BERGER
tehnician de electrică
Sibiu, strada Găstierii Nr. 95
Atelier special cu vi helare proprie 3957

Stampile de cauciuc

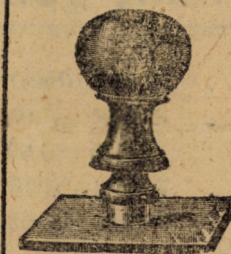
se efectuează cel mai ieftin

la

M. SZABÓ

Sibiu, str. Elisabeta 12

4057

Prima fabrică română de STAMPILE

Execută tot felul de Stampile din cauciuc, monogramme, etc.

Stampile cu dată și orice lucrări ce se țin de branșa aceasta. 3746

Prețuri moderate! Numai marfă de prima calitate! Serviciu prompt și conștient! Sprijiniți industria română!

OCT. L. VESTEMEAN Sibiu, strada Tigăriei 18.

Proprietarul brevetului Reg. rom. „AMPEL” de iluminat.

Mare alegere în corpuri de iluminare, mașini de gătit cu părți constitutive și terărie. Proprietarul brevetului Reg. rom. „Martha”, ușe cilindrice, un foc la pod e deschis.

Lăcătușeria F. W. LOEW

Sibiu, strada Vladimir Todoroscu

(Târgul Vinului) Nr. 5

4059

OSCAR CONNERTH-SIBIU-STR. TURNULUI 29
PRĂVĂLIE DE PIELĂRIE și OPINCĂRIE
CUMPARĂ PIELE CRUDE DUPĂ PREȚUL ZILNIC

3490

VASE EMAILATE

bine asortate se află la

Gustav Herbert & Co.

SIBIU Piața Huet Nr. 6

Ma avem de vânzare

VITE ALTOITE

de calitate superioară

AMBROSI, FISCHER și Co. S. A.

Aimă, județul Alba de Jos

Banca Centrală

pentru Industrie și Comerț, societate anonimă, C L U J.

CONVOCARE

Domnii acționari ai BANCII CENTRALE pentru industrie și comerț s. a. Cluj sunt convocați la

a IV-a adunare generală ordinară

pe Sâmbătă în 21 Aprilie 1923 la orele 4 d. a. în localul propriu Cluj, Str. Regina Maria Nr. 1 cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul Consiliului de Administrație, raportul cenzorilor, statorirea bilanțului și contului de profit și pierdere pe anul 1922, distribuirea profitului net.
3. Darea absolutorului pentru Consiliul de Administrație și pentru comitetul de cenzori pe anul 1922.
4. Statorirea marcelor de prezență.
5. Alegerea alor 5 membrii în Consiliul de Administrație pe 3 ani și alegerea Consiliului de cenzori pe 3 ani.

Conform statutelor, în adunările generale fiecare acțiune are un vot, totuși nici un acționar nu poate reprezenta mai multe voturi decât 1/30 parte a voturilor prezente în adunarea generală, fie ca proprietar fie ca plenipotențiatul altui acționar.

Drept de vot în adunarea generală vor avea numai acei acționari, cari și-au depus acțiunile sau titlurile provizorii până în prezua adunării generale la casieria institutului, sau vor prezenta în acelaș termen reversul despre depunerea acțiunilor la filialele noastre sau la societățile membre la „SOLIDARITATEA” Asociația institutelor financiare române din Ardeal și la filiala băncii „ALBINA” în București Str. Banca Națională și Caragheorghevi, Colț.

Onor. institute cari au primit acțiuni în depozit sunt rugate a ne aviza imediat despre depozitare.

Cluj, la 18 Martie 1923.

Consiliul de administrație.

Activa		Bilanț general la 31 Decembrie 1922		Pasiva	
	Lei	b		Lei	b.
Casa (numerar, cecuri, valute)	10.819.109	57	Capital societar	50.000.000	—
Escont	61.536	137.05	Fond de rezervă	16.338.000	—
Imprumuturi pe lombard și ipotecă	6.440	180.59	Fond de penziune	1.041.330	—
Conturi curente	79.923.598	79	17.379.330	—	
Efecte publ., acțiuni și participațiuni	39.386.135	25	Depuneri pe libel	84.449.966	24
Imobile: Edificiul Centralei, edificiile			„ în cont curent	15.811.073	93
sucursalelor: Alba-Iulia, Arad, Bistrița,			100.261.040	17	
Hațeg, Timișoara, Turda, Oradea-Mare,			56.666.000	—	
Depoz. de mărfuri la Centr. și la			260.122	25	
sucursalele: Arad, Alba-Iulia și Sibiu	11.011.666	10	Dividendă neridactă	1.972.421	49
Mobilier, aranjament în dep. și vehicule	1.971.887	15	Diverse conturi creditoare	226.538.913	94
Mărfuri (cereale, coloniale, etc.)	20.851.236	70	Beneficiu net	8.276.184	37
Diverse conturi debitoare	2.875.147	08			
	234.815	098.28			
	234.815	098.28			
				234.815	098.28

Spese		Contul Profit și Pierdere		Venite	
	Lei	b.		Lei	b.
Interese de depuneri	3.703	192.30	Interese	10.786	617.55
Interese de reescont	2.888	588.66	Proviziuni, venite dela întreprind., in-		
Spese:			dustriale etc.	8.687	883.79
Spese generale	5.688	705.12	Venite dela mărfuri	8.073	527.55
Salare și adausuri	4.115	276.64	27.548.028	89	
Impozit	1.666	123.25			
Amortizări	1.209	95.55			
Beneficiu net		19.271.844			
		52			
		8.226.184			
		37			
		27.548.028			
		89			
				27.548.028	89

Cluj, la 31 Decembrie 1922.

Pentru contabilitate:

Ioan Babeș m. p.
expert-contabil.

DIRECȚIUNEA:

Ionel Comșa m. p.
director general

Virgil V. Bontescu m. p.
director.

Virgil Dessila m. p.
director.

Dr. Octavian Sglimbea m. p.
director.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dominic Rațiu m. p.
președinte.

Ioan Vulcu m. p.
vice-presedinte.

Dr. Iacob Radu m. p.

Ioan Hossu m. p.

Dr. Gheorghe Popescu m. p.

Constantin Herția m. p.

Dr. Laurean Ghermann m. p.

Vasile C. Osvadă m. p.

Gheorghe Adam m. p.

Dr. Ionel Pop m. p.

Dr. Alexandru Fodor m. p.

Ioan I. Lăpădat m. p.

Dr. Valentin Poruțiu m. p.

Subsemnații cenzori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și consonanță cu registrele băncii.

Dr. Octavian Russu m. p.

Constantin Popp m. p.

Aurel Ciortea m. p.

Nicolae Bratu m. p.

Aurel C. Domșa m. p.